

Van klompenmeisje tot Santiago-fan

Op de toren van de Utrechtse Jacobikerk schittert de eerste Jacobsschelp die Annemarie Verhallen spot. "Ha, u komt pelgrimeren", roept de koster. Ze kijkt nog even achter zich, maar hij bedoelt echt háár. Enigszins beschroomd laat ze haar eerste stempel zetten in een boekje met een Hollands tafereeltje voorop.

Een beetje serieuze Santioganger heeft een pelgrimspaspoort dat bewijst dat je een Echte Pelgrim bent. Eenmaal in Santiago kom je met je afgestempelde credencial in aanmerking voor het compostelaat, het officiële pelgrimsdiploma. Dat is me allemaal nog te heftig. Ik moet eerst in de stemming komen, dus tot ik het licht zie, laat ik mijn eigen dagboekje afstempelen. Dat boekje, met voorop vrolijk dansende meisjes op klompen, zal nog voor vele opgetrokken wenkbrauwen zorgen.

heel die file sjouwende wandelaars daar al sinds de middeleeuwen loopt.

Ik raak gaandeweg gefascineerd door het geheim van de Jacobuscultus. Waar liggen de wortels van deze massale trektocht? De sleutel vind ik in Clavijo. Bij dit kraaiennest, hoog boven de Camino, heeft volgens de overlevering in 844 een beslissende slag tussen een handjevol christenen en een massa Moren plaatsgevonden. Jacobus heeft toen de zaken naar zijn hand gezet. Hij verscheen op een witte hengst met vlammend

"In Clavijo ligt de vergeten geschiedenis van de Jacobsweg."

De gastenpater van de abdij van Ourscamp stempelt het stoïcijns af, in ruil daarvoor mag onze tent tussen prachtige ruïnes staan. Terwijl de monniken de vespers zingen, broemt ons brandertje vrolijk in het zonnetje. Wat een romantiek!

In Lourdes blijkt een kantoor van Jacobus te zijn. Fijn, want na drie weken begin ik me toch wat te generen voor mijn boekje. Maar mijn fluks aangeschafte credencial blijkt niet afdoende, want iedere stempelzetter vindt het héél raar dat mijn partner Peter er geen heeft. Peter neemt zich voor om ook zo'n document aan te schaffen, hij wil niet voor heiden versleten worden.

Bij Puente La Reina komen we op de Camino Francés, de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela. Na 2000 kilometers fietsen over grotendeels verlaten wegen, ploeterend over rijen heuvels en ijzige tegenwind trotserend, dreigt de romantiek van de middeleeuwse pelgrimage in het putje te zijn verdwenen. Het lijkt de vierdaagse wel. Gelukkig blijkt dit al snel een vergissing. De knop moet alleen even om. Gaandeweg besef je dat

zwaard en besliste de strijd. Sindsdien heet hij de 'Matamoros', de Morendoder. Deze bloedige episode is politiek incorrect en wordt tegenwoordig onder het vloerkleed geschoffeld. Mijn poging om mijn credencial op deze belangrijke plek af te laten stempelen, kan ik overigens vergeten. Er is hier niets behalve te vergeten geschiedenis.

Dan komt eindelijk Santiago in zicht! De opengewerkte gotische façade van de kathedraal is overdekt met korstmoss. Knus tegen een pilaar leunend blijven we er uren naar kijken. Ook de tafereelen op het plein zijn de moeite waard, telkens worden nieuwe binnenkomers omhelsd door medepelgrims. We bezoeken de stampvolle kerk voor de mis. We hebben mazzel, want het beroemde wieroekvat wordt vlak voor onze neus vervaarlijk heen en weer geslingerd. Ondertussen bestuderen we met een verrekijker het altaar. En ja hoor, daar is ie weer! We ontdekken de Matamoros hoog op het altaar. Gezeten op zijn paard hakt hij drie Moren aan mootjes. De middeleeuwen laten zich niet verloochenen.

Het teken dat pelgrimsreizigers uit alle richtingen de weg naar Santiago de Compostela wijst.

